

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

V. An ex natura sua distinguantur pec. Mortalia & Venialia?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

QVÆSTIO V.

An ex Natura sua distinguantur pec. Mortalia & Venialia?

V. ANTICHRISTIANISMVS.

Iovinianvs & Pelagivs negarunt. VVicleevs distinxit, & finxit.

Lutherani item negant ex natura rei peccata differre, seu Mortalia esse omnia; Ex misericordia tamen Dei, non imputantis quantacumque, esse Venialia solum, ob fidem in Misericordiam Dei propter Christum: Proinde omnia pec. Infidelium esse mortalia, quia imputantur.

Calviniani volunt omnia solum Reprobatorum peccata esse Mortalia: Prædestinatorum, Venialia.

CHRISTVS. Atego docui, Veniale ab Mortali distingui, absque respectu ad Prædestinationem, aut Misericordiam Dei, aut statum Renatorum: Offendere tamen Deum, salua amicitia; pœnamque mereri; at remissu facilem.

1. Mat. 5. *Qui, I. Irascitur fratri suo; reus erit Iudicio:*

2. *Qui dixerit Racæ; reus erit Concilio:*

3. *Qui dixerit, Fatue; reus erit gehenna ignis.* Ecce tres gradus peccati eiusdem, quorum vnus altero peior est: quibus totidem respondent & pœnarum gradus. Manifestum contrarium est reum gehennæ: Iracundia non in conuitium erumpens fit rea iudicij, seu Consilij; cum non constet malitia mortalis. Itaque necessario differunt. Esto, Rom. 6. *Sit stipendium peccati mors;* non tamen omnis peccati.

2. Deinde peccata comparavi rebus leuiculis, & alia grandioribus: Matth. 13. *Duces cæci, excolantes culicem; camelum autem*

O

tem

1. Vt Mat. 5. *Qui dixerit fratri suo, fidelis si deli seu infideli Fatue; reus erit gehenna ignis.* Parumne hoc mortale est?

2. Itemque illud: Matt. 23. *Ite maledicti in ignem æternum: O mortem animæ!* Quare? Ob pec. mortalia talia; *Efuriui enim, & non. &c.* Vbi rectè S. Augustin. lib. de fide & oper. c. 15. *Eos in combustio-nem iuros dicit, quorum, Non Fidem, sed bona opera defuisse declarauit.*

3. Apostolus quoque Christianorum peccata enumerans credētium, 1. Cor. 6. Ephes. 1. Gal. 5. ait: *Qui talia agunt, regnum Dei non possidebunt.*

III. Peccatum voluntarium, ait Aug. 1. de vera relig. c. 14. *vsque adeo est malum; vt nullomodo sit peccatum, si non sit Voluntarium.* Rectè: sic enim ipse docui, Luc. 7. *Pbarisæi autem & Legis periti consilium Dei spreuerunt in semetipsis, non baptizati ab eo.*

2. Clare Apostolus Heb. 10. *Voluntarie enim peccantibus nobis post acceptam notitiam Veritatis, finaliter, iam non relinquitur pro peccatis Hostia, seu Cruenti Sacrificij reiterandi, seu incruenti, sub iudicium extr. cessaturi: Sed terribilis expectatio iudicij. &c.*

3. Caino dictum: Gen. 4. *Quare iratus es? Nonne, si bene egeris, recipies: si autem male, statim in foribus pec. tuum aderit. Sed Sub Te erit appetitus eius, & tu Dominaberis illius.* Quippe, Eccl. 15. *Deus ab initio reliquit hominem in manu Consilij sui: Addidit mandata; Si volueris mandata seruare, seruabunt te; Nam, Olex 13. Perditio tua Israel ex te tantummodo in me auxilium tuum.*

Plura alia repete ex Luthero-

calu. par. 4. quest. 3.

tem glutientes. At culicem inter & camelum est differentia in natura rei.

3. Lu. 6. *Quid vides fesculam in oculo fratris tui: Trabem a. in oculo tuo non consideras?*

4. Luc. 12. *Non exies inde, donec etiam no- vissimum minutum reddas, id est, aiunt be- ne S. Patres, minuta peccata las.* Sic Tert. Orig. Hier. Cypr. &c.

II. Apostoli consona meis tradunt. 1. Cor. 3. *Si quis super aedificat aurum, ar- gentum, lapides preciosos; ligna, fenum, stipulam; uniuscuiusque opus manifestum erit, & quale sit, ignis probabit. Si cuius opus manserit, mer- cedem accipiet: si arserit, detrimentum patie- tur; ipse autem saluus erit; sic tamen quasi per ignem.* Hæc recte S. Patres ad differen- tiam peccatorum interpretantur.

2. S. Iacobus cap. 1. tres motus Con- cupiscentiæ distinguit:

1. Inuoluntarios: *Vnusquisque ten- tatur à concupiscentia sua abstractus, ut ab causa peccati; non ipsum est pecca- tum.*

2. Imperfectè voluntarios: *Concu- piscentia verò cum conceperit, parit peccatum, sc. Veniale: patet ex tertio.*

3. Perfectè voluntarios: *Peccatum vero cum consummatum fuerit, generat mor- tem, ut Mortale: Nec ea Consummatio est operis, sed etiam animi: Nam, Matt. 5. Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam; iam mæchatus est eam in corde suo. Unde Non concupisces.*

III. Ego denique de nonnullis pec- catis longe mitius censui, quam de mor- tiferis. Vt Matth. 12. *De omni verbo otioso, quod locuti fuerint homines, reddet rationem in die iudicij.* Oblerthalia vera pronun- ciaui: *Ite in ignem æternum. Projicite eum li- gatis man. & ped. in teneb. exter. Discedite à*

me omnes operarij iniquitatis. Sic Eph. 5. *O- mnis immunditia, aut auaritia nec nominetur in vobis; sicut decet Sanctos. &c. Omnis au- tem immundus. &c. non habet hereditatem in regno Christi.*

QVÆSTIO VI.

An Deus predestinavit Adæ, omniumque hominum peccata, vel itaque fieri?

VI. ANTICHRISTIANISMVS.

CALVINVS cum asseclis: *Decretum fuit à Deo ab æterno, ut sua defectione periret Adam. &c. Vide Luthero-cal. p. 4. q. 5.*

Sic & Zvingliani.

CHRISTVS. At Ego, & Scriptura Dei lapsum Protoplastarum adscribi- mus Serpenti, Satanæ, Eux, Adam; Deo nusquam vel verbulo. Ioan. 8. in- quam: *Ille homicida fuit ab initio. Sapiens c. 2. Deus creauit hominem inextinguibilem. &c. Inuidiâ autem diaboli mors introi- uit in orbem terrarum. Gen. 3. Serpens decipit me. Ibid. Mulier, quam dedisti mihi: so- ciam, dedit mihi de ligno. Rom. 5. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intra- uit: Non autem ac prædestinatore Deo.*

2. DEVS Adæ peccare prohibuit sub pena mortis: Gen. 2. *Præcepitque ei, Ex omni ligno Paradisi comede, de ligno autem Scientiæ boni & mali nec comedas. Quocumque enim die comederis ex eo, morte morieris.*

3. DEVS & vindicauit transgressio- nem; Gen. 3. *Quia audisti vocem uxoris tue, & comedisti, &c. maledicta terra in opere suo. &c. reuertaris in terram. &c. Electi- que Adam, & collocauit ante Paradisum va- luptatis Cherubim.*

4. Sua-